

röviden

Szabó-szobor

● **Tard (MTI)**
A nemzet, amelynek Szabó Zoltán első leírt mondatától kezdve, haláláig formálójává, és kiszakíthatatlan tagja volt, most köszönetet mond az írónak és falukutatónak – hangoztatta Göncz Árpád köztársasági elnök szombaton a BAZ megyei településen Szabó Zoltán író, publicista, falukutató mellszobrának avatásán. Szabó Zoltán a harmincas évek elején megjelent „Tardi helyzet” című szociográfiájában az elnyomorított szegényparasztok sorsáról és életéről, a „Cifra nyomorúság”-ban egy nagyobb tájegység bányász- és munkáslakóinak mindennapjairól írt.

Híd a Tiszán

● **Tiszaug (MTI)**
A Tiszán tizenöt híd biztosítja a biztonságos átkelést, közülük a tiszauji korszerűsítése halaszthatatlan – mondta szombaton Lezsák Sándor, az MDF elnöke, Tiszaugon a helység hídjáról és a 44-es főút bővítéséről rendezett konferencián. A Jász-Nagykun-Szolnok és Bács-Kiskun megyék határán álló, két országrészt összekötő híd bővítésének engedélyezési és kivitelezési tervei elkészültek – folytatta Lezsák – a szakmai háttér biztosítva van, nincs akadály a építési engedély kiadásának.

Babaház

● **Székesfehérvár (MTI)**
Színes babaházakból felépített utcasor, XVIII-XIX. századi apró bútoremekkel berendezett szobabelső, korabeli háztartási eszközökkel gazdagon felszerelt miniatűr konyhák parányi dísztagyakkal csodálatos babák láthatók Székesfehérvár legújabb, szombaton felavatott, múzeumban, a Babaházban. A régi Megyeháza műemlék épületének kiállítási termében Moskovszky Éva babaelőadó és édesanyja, Auer Erzsébet által több évtized alatt összegyűjtött kollekcióból rendezték be a múzeumot.

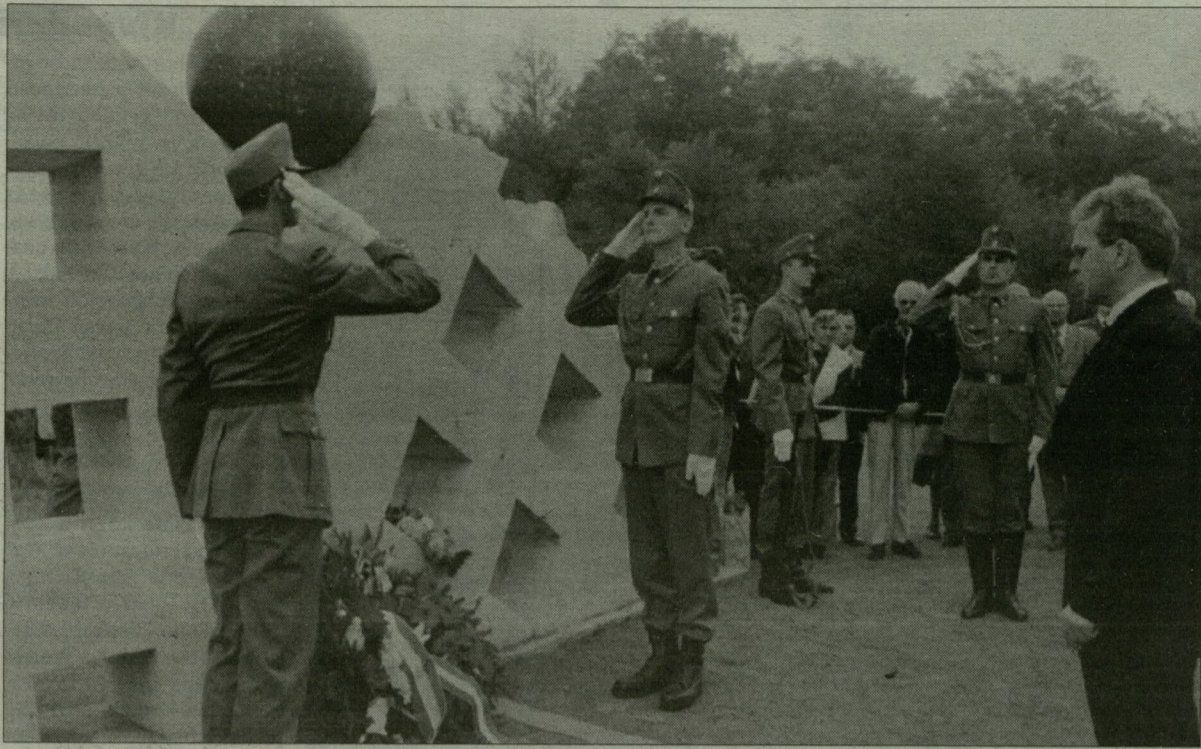
Több cukor

● **Szerencs (MTI)**
Két nappal a 110. cukorrépa feldolgozási szezon megkezdése előtt a cukorgyártás szempontjából alapvető fontosságú diffúziós tornyot adták át a Szerencsi Cukorgyár Rt.-ben. Egy év alatt készült el az egymilliárd forint értékű beruházás. Ezzel lehetővé vált, hogy az eddigi 4900 tonna helyett 6500 tonna répat dolgozzon fel naponta az 1991-ben privatizált, és a francia Eridania Beghin-Say konzern többségi tulajdonában lévő gyár. Az új, német gyártmányú és Európában legkorszerűbb technológiát képviselő berendezéssel több cukor nyerhető ki a répából.

Helyesen

● **Munkatársunktól**
Szombati lapunkban, Lezsák Zoltán a jelöltállítás címmel közöltük a Csongrád megye városaiban a polgármesteri posztért versenyző politikuskok névsorát. Minszentzen dr. Gyovai Tiborné (Városvédelmi és Szépítő Egyesület) lesz a két független, Kecskeméti János és Tóth Róbert versenytársa a választáson.

● **A recskiek és a részleges kárpótlás**
Az igazságtétel vesztesei

A kormány nevében Pokorni Zoltán, az oktatási tárca vezetője koszorúzott. (MTI Telefótó)

● **Recsk (MTI)**
A Recski Szövetség egyik fő törekvése, hogy a Nemzeti Helytállásért kitüntetés és az azzal járó juttatások hatálya terjedjen ki az 1945 és 1953 közötti időszak politikai üldözötteire is – hangoztatta Zimányi Tibor, a Recski Szövetség elnöke szombaton a Recski Nemzeti Emlékparkban.

● **Veszprém (MTI)**
Jövőre több mint tízmilliárd forintot fordítanak a sürgősségi betegellátó rendszer kialakítására – közölte Gögl Árpád egészségügyi miniszter szombaton Balatonfüreden, az orvosnapok fórumán.
– Erre a célra csoportosították át a minisztérium a ren-

● **Székesfehérvár (MTI)**
Az egykori kényszermunka-tábor áldozatainak szövetsége a hét végén megalakulásának 10. évfordulóját ünnepelte.
Az elmúlt 10 évre visszaemlékezve a Zimányi Tibor elmondta: az igazságtétel

● **Veszprém (MTI)**
Jövőre több mint tízmilliárd forintot fordítanak a sürgősségi betegellátó rendszer kialakítására – közölte Gögl Árpád egészségügyi miniszter szombaton Balatonfüreden, az orvosnapok fórumán.
– Erre a célra csoportosították át a minisztérium a ren-

Tízmilliárd a sürgősségi ellátásra

delkezésére álló Phare és világbanki pénzeket, amelyek felhasználására korábban pályázatot írtak ki. Nem a pályaművek színvonalát jelzi,

óriási felelősséget hordoztak; felelőségük volt nem felejtetni, emlékezni és gyermekeiket emlékezésre nevelni, hiszen csak így látthatja a jövő, hogy nincs fizikai kényszer, amely az emberi méltóságot elpusztíthatja.

Majd így folytatta: „Szeretnénk átvinni önköztől az emlékeket és elmondani azokat az utánunk jövőknek. Szeretnénk megosztani a felelősséget, amelyet őriztek számunkra, a megszenvedett évek értékeit.

Feladatunk kettős, egyrészt tudjuk, tudnunk kell, hogy mivel tartozunk önköknek mindazért, amit kaptunk, másrészt nekünk kell megvalósítani, sokszor más körül-

mények között az értékeknek azt a világát, amit önkök számunkra, de önmaguk számára is megálmodtak.”

Ezt követően, a politikai pártok, társadalmi szervezetek, minisztériumok és a bajtársak helyezték el koszorúkat annál az emlékműnél, amelyre a tábor egykori lakói közül 900 fogoly neve van felvéve, majd Tökés László nagyváradi református püspök ígéhirdetésével ért véget a megemlékezés.

Az 1950-ben létrehozott tábornak, 1953 őszén végrehajtott felszámolásáig, mintegy 1300 lakója volt. A foglyok szabadulását csak a Sztálin halálát követő enyhülő politikai légkör tette lehetővé.

történi felhasználás csak tovább növelte volna az egyenlőtlenségeket az ország térségei között. Így az átcsoportosítás révén hétmilliárd forintot nyertek a sürgősségi rendszer kialakításához.

A hétmilliárdhoz jön még a költségvetésből a 3,5 milliárd forint.

● **Átadták a Széchenyi professzori ösztöndíjakat**

„Itthon tartani tehetségeinket”

● **DM-információ**
Mutassák fel diákjaiknak, hogy kitartó, becsületes, szerény munkával is érhető el siker – mondta Pálkás József, az Oktatási Minisztérium politikai államtitkára a Széchenyi professzori ösztöndíjak átadási ünnepségén vasárnap Budapesten.

Juhász-Nagy Sándor kuratóriumi elnök hangsúlyozta: egyes hiedelmekkel ellentétben a Széchenyi professzori ösztöndíjat nem a tizenegy tagú testület „osztogatja”, hiszen az eddigi három forduló pályázatainak bírálatában 455 kutató vett részt.

A Felsőoktatási Pályázatok Irodájától a helyszínen kapott tájékoztatás szerint az oktatási tárca elődje, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium hirdette meg 1998 januárjában – a felsőoktatási törvény módosítása nyomán életre hívott –

Széchenyi professzori ösztöndíj harmadik fordulóját, melyre 1697 pályázat érkezett. Az újabb 500 nyertessel 1500-ra emelkedik az ösztöndíjban részesülők száma. A jövő évi pályázati forduló után lesz a törvénynek megfelelően teljes, azaz 2000 fős a Széchenyi professzori ösztöndíjban részesülők köre.

A harmadik forduló nyertes pályázatainak benyújtói közül 171-en élettelen és műszaki tudományokkal, 161-en élettudományokkal, 168-an pedig társadalomtudományokkal foglalkoznak. A miniszteri rendelet módosítása nyomán a pályázat ideje kiterjesztésére életkori megkötés nem volt. „A kuratórium ugyanakkor a magyar felsőoktatás jövője szempontjából biztosítottnak látja, hogy a nyertesek harmada 50 év alatti, hiszen az ösztöndíj alapvető célja a kiemelkedő teljesítményű fiatal szakemberek megtartása a hazai felsőoktatás számára” – tartalmazza a tájékoz-

tató. A pályázatok nyertesei mindig a következő év januárjától, négy esztendőn keresztül kapják az ösztöndíjat, melynek havi bruttó összege az előző esztendőben érvényes minimálbér nyolcszorososa. Az alábbiakban közöljük a szegedi ösztöndíjasok névsorát.

József Attila Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar: Kovács László Imre. Bölcsészettudományi kar: Balázs Mihály, Bassola Péter, Eördög István, Forgács Tamás, H. Tóth Imre, Karsai László, Kristó Gyula, Mikola Tibor, Nagy József, Róna-Tas András, Szabó József, Szilasi László. Természettudományi kar: Benedict Mihály, Fehér László, Gyémánt Iván Károly, Imre Balázs, Kevei Ferenc, Leindler László, Mécsáros Rezső, Mink Mátyás, Molnár Béla, Móricz Ferenc, Nánai László, Nothelsz Ferenc, Pálkó István, Schneider Gyula, Szederkényi Tibor, Szente Magdolna.

JATE Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Kar: Balogh Sándor, Fenyvessy József.

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola: Békési Imre, Galambos Gábor, Seres László.

Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem, Általános Orvostudományi Kar: Bari Ferenc, Csanády Miklós, Husz Sándor, Jánossy Tamás, Kása Péter, Knyihár Erzsébet, Kocsis Jánosné Nagy Erzsébet, Kovács László, Krenács Tibor, Lázár György, Resch Béla, Takács Tamás. Gyógyszerésztudományi kar: Bernáth Gábor, Stájer Géza.

Az MTA kutatóhelyein főállásban dolgozók és felsőoktatási intézményben részállásban oktatók: JATE, BTK: Rác Lajos, TTK: Tóth Géza, Nagy Ferenc, Venetianer Pál, Udvardy Andor, Kiss Ibolya, Erdélyi Miklós. SZOTE, ÁOK: Raskó István.

múlt időben

Demó

Ha így haladunk, lassan napi beosztást kell készíteni az ország háza előtti térre: előre meg kell állapodniuk a forrongó ágazatoknak, ki, mikor, mit borít a parlament előtti placcra. Nehogy az a kellemetlen helyzet álljon elő, hogy a gazdák nyakán maradt kétmillió tonna búza és az Ikarus udvarán veszteglő kétszáz busz egyszerre érkezzen honatyáink lábaihoz. Hát még ha vérszemet kapnak a fizetésképtelenség felé sodródó nagy keleti piac miatt kutyaszorítóba került konzervgyárak is, és a „speciálisan orosz izlés szerint készült”, ezért nyugaton eladhatatlan befőttek is a törvénykezés csarnoka előtt kötnék ki. Jöhetnének azután mindazok a kiskereskedők és kisiparosok, akik értékeztési gondokkal küszködnek. Ügyes, és kellő demagógiai érzékkel megáldott képviselők persze azonnal politikai tőkét kovácsolhatnának a dologból, népkönyhat és zsbívsáért nyithatnának a Kossuth Lajos téren. A buszokkal pedig ingyen vihetnék világszerte kirándulásra a nyugdíjasokat, felélesztve ezzel a nemes, Horn-féle gondolatot. Még az önkormányzati választások kimenetelét is befolyásolhatná, ki, hogyan tudja a maga javára fordítani az egymást követő demonstrációkat.

Féltetve a tréfát, épeszű ember nem vitatja, hogy a mezőgazdaság válsága, az oroszországi exporttól függő ágazatok jelenlegi helyzete komoly gond. De ha már a gazdáknak nem is, érdekvédelmi szervezeteiknek, pláne a gazdasági és politikai életben jártas gyárigazgatónak tudnia kellene: zsarolással, demonstrációval, vagyis „helyzetből” és „izomból” nem lehet megoldani azokat a problémákat, amelyek egyszerűen és törvényszerűen a piaci viszonyokból következnek. Tény, hogy idén kétmillió tonna búzával többet vetettek és arattak, mint amennyire kereslet van. Sajnálatos, de igaz, hogy a világpiacon a magyar önköltség alatti marad, vagyis a hazai búzatermelés veszteséges. Vitathatatlan, hogy az évente négy és fél millió tonna, amennyire középtávon szükségünk van, egymillió hektárról betakarítható. Kiszámolható, hogy ez tízszeresével termelésességgel egyenlő. Minden más megoldás, állami tűzoltás csak tüneti kezelés, a baj jövőre ismét jelentkezni fog. Vagyis: a gazdák egy részének más tevékenység után kell néznie.

Ennel az elkerülhetetlen folyamatnak természetesen nem úgy kell végbemennie, hogy a kemény munkával, ám fölöslegesen megtermelt búza az évtizedek óta mezőgazdaságból élő gazda nyakán maradjon, aki így egyik napról a másikra elveszíti megélhetését. Ha már a piaci szereplőkre nem bízható a szabályozás, higgadtan és felelősséggel előre meg kell határozni, kinek, mennyit kell és szabad termelnie búzából, kukoricából, miegyéből.

Ugyanez vonatkozik az orosz piac fizetésképtelensége miatt kényszerhelyzetbe került magyar gyártókra is. Széles Gábor Ikarus-vezérnek minden bizonnyal igaza van abban, hogy a termelést leállítani, a gyárat felszámolni többbe kerülne, mint vállalni a bizonytalan kiszállítások kockázatát. De tökéletesen ésszerű a kormányzatnak az az érvelése is, hogy ha az orosz piac fizetésképtelenné válhat, nem szabad velük kereskedni a magyar büdzsé kockázatára. És: miért áldozzák be a magyar adófizetők pénzét azért, hogy egy magáncéget támogatassanak. Igaz, ez a magáncég a nem éppen izmos honi gyáripár fontos része, működő vállalkozás, jelentős munkaadó. Ez utóbbi tények nyilván a kormányzat számára is világosak, nem véletlen, hogy keresték s találták a kompromisszumot Széles Gáborral. Nem valószínű, hogy a kilátásba helyezett buszos felvonulás, a szarolás, a fenyegetés hatására döntöttek úgy, megpróbálnak megegyezni, megoldást találni az Ikarus-buszok problémájára. Mint ahogy az is nyilvánvaló, hogy a mezőgazdaságban uralkodó káosz sem azért kell megszüntetni, nehogy további tüzek gyúljanak a magyar mezőn. Utcai felvonulások persze, mindenütt vannak. Tömeges, személyes jelenléttel gyakran adnak nyomatékot érdekeltek a különböző társadalmi csoportokat és szarolási országokban is. A nyugodt, fegyelmezett tüntetés kényelmes befér a demokráciába. De a blokádi, az útelzárás, a parlóéletes, az Országgház megalázása olyan demonstratív aktusok, amelyek könnyen vakvágnárra terelhetik a megoldáskeresőket, politikai csatározásokká silányíthatják a tárgyalásokat, demagóg retorikai fogásokkal ködösíthetik el a közgazdasági rációt. Tisztelet kellene az ország házára annyira, bármilyen legyen is éppen a parlament összetétele, hogy benne, és nem előtte próbálják meg rendezni dolgaikat gyártók, termelők, munkavállalók.

Ha a napi politizálást nem ktsérnék állandó szélsőséges és felelőtlen megnyilvánulások, ha a józan ész irányíthatná a dolgok menetét, talán más lenne a politika megtétele. Ehhez persze az is hozzátartozna, hogy az önkormányzati választások előtti politikai passzívítást (amely végül mégsem akkor, amekkorának látszik) ne próbálna meg mindenki a saját szája tze szerint magyarázni. A hatalmon lévők azzal, hogy minden úgy jó ahogy van, ezért nem akarnak az emberek változtatni. Az ellentét meg azzal: annyira rosszul mennek a dolgok, hogy nincs az a balga, aki most vezetőknek menne. Végül aztán csak kiderül, ahol van esély a sikeres városvezetésre, ott akad jelölt bőven, ahol meg szűkösek a keretek, vagy találnak vállalkozót, vagy nem.

Kecser Gabriella